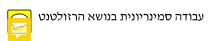
האוניברסיטה הפתוחה

אליסף לרר

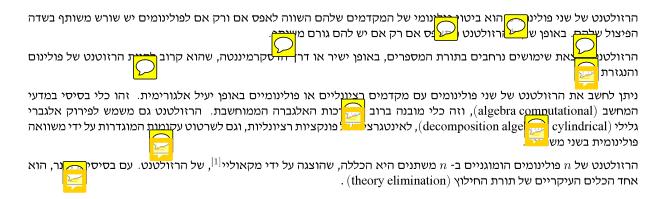
ת.ז. 844678808

:תוכן העניינים

1	הקדמה
2	מטריצת סילבסטר
6	משפט הרזולטנט
14	תוצאות ממשפט הרזולטנט
19	בבליוגרפיהבבליוגרפיה

הקדמה

בעבודה זו נפרש את ההגדרה של הרזולטנט ותכונותיו, ונוכיח את המשפטים העיקריים של תורת הרזולטנט.

בתחילה העבודה, נזכיר בקצרה את הגדרת הדטרמיננטה לפי תמורות, ונגדיר את מטריצת סילבסטר. בהמשך נגדיר את הרזולטנט ונוכיח את המשפט היסודי (פרק 2) שהוא החלק העיקרי של העבודה.

בשאלה של השורשים המשותפים של שני פולינומים נדון בפרק 3, וכן נוכיח עוד כמה תוצאות מעניינות שנובעות ממשפט הרזולטנט.

פרק 1.

מטריצת סילבסטר

פרק זה הוא פרק קצר שבו נזכיר בקצרה את הגדרת הדטרמיננטה לפי תמורות ומטריצת סילבסטר של שני פולינומים, ובסוף הפרק נגדיר את הרזולטנט.

הגדרות אלו ילוו אותנו לאורך כל העבודה פעמים במשפטים עצמם ופעמים בהוכחות של המשפטים.

הגדרה 1.1 הגדרת הדטרמיננטה בתמורות n מטריצה מגודי $A=\left(lpha_{i,j}
ight)$ תהי

$$\det\left(A\right) = \sum_{\sigma \in S_n} \operatorname{sgn}\left(\sigma\right) \alpha_{1,\sigma(1)} \alpha_{2,\sigma(2)} \cdots \alpha_{n,\sigma(n)} \,.$$

אם התמורה אוגית, ו $\mathrm{sgn}\left(\sigma\right)=-1$ אם התמורה אוגית, ו $\mathrm{sgn}\left(\sigma\right)=1$, ו- ו $\{1,2,\ldots,n\}$ של המספרים של התמורות n! אם התמורה הוא על או

: נעבור לדוגמא

תהי מטריצה

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 3 & 1 \\ 4 & 2 & 3 \\ 1 & 5 & 3 \end{pmatrix} .$$

1.1 לפי הגדרה $\det\left(A\right)$ נחשב את

 $\sigma = egin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \ 1 & 2 & 3 \end{pmatrix} \in S_3$ נבחר לדוגמא את תמורת הזהות

 $2\cdot 2\cdot 3$, ובסה"כ מתמורת הזהות נקבל את המכפלה sgn $(\sigma)=1$, ובסה"כ מתמורת הזהות נקבל את המכפלה

, $\mathrm{sgn}\left(\sigma\right)$ את נקבל לחילופים ע"י פירוק אי"י פירוק ($\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 3 & 1 & 2 \end{pmatrix} = (132) \in S_3$ נבחר תמורה נוספת

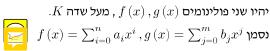
$$(132) = (13)(21)$$
.

 $1\cdot 4\cdot 5$ ולכן בסה"כ מתמורה זו נקבל את המכפלה sgn $(\sigma)=1$

 $.-3\cdot 4\cdot 3$ המכפלה את נקבל את ונקבה בסה"כ מתמורה וולכן אחר ולכן אחר חילוף ולכן , $\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 2 & 1 & 3 \end{pmatrix}=(12)\in S_3$ תמורה נוספת לדוגמא המכפלה את המכפלה ווספת המכפלה את המכפלה מחורה ווספת לדוגמא המכפלה את המכפלה ווספת המכפלה את המכפלה מחורה ווספת לדוגמא את המכפלה את המכפלה ווספת המכפלה את המכפלה את המכפלה את המכפלה ווספת המכפלה את המכפלה את המכפלה ווספת המכפלה את המכפלה ווספת המכפלה את המכפלה ווספת ווספת ווספת ווספת ווספת ווספת ווספת ווספת ולאחר חישוב כל התמורות האחרות נקבל

$$\begin{split} \det{(A)} &= \sum_{\sigma \in S_3} \mathrm{sgn}\left(\sigma\right) \alpha_{1,\sigma(1)} \alpha_{2,\sigma(2)} \cdots \alpha_{n,\sigma(n)} \\ &= 2 \cdot 2 \cdot 3 - 2 \cdot 3 \cdot 5 - 3 \cdot 4 \cdot 3 + 3 \cdot 3 \cdot 1 - 1 \cdot 2 \cdot 1 + 1 \cdot 4 \cdot 5 \\ &= 12 - 30 - 36 + 9 - 2 + 20 = 25 \,. \end{split}$$

הגדרה 1.2 מטריצת סילבסטר

$$\mathrm{Syl}\left(f,g\right) = \begin{pmatrix} a_n & a_{n-1} & a_{n-2} & \dots & 0 & 0 & 0 \\ 0 & a_n & a_{n-1} & \dots & 0 & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & & \vdots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \dots & a_1 & a_0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \dots & a_2 & a_1 & a_0 \\ b_m & b_{m-1} & b_{m-2} & \dots & 0 & 0 & 0 \\ 0 & b_m & b_{m-1} & \dots & 0 & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & & \vdots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \dots & b_1 & b_0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \dots & b_2 & b_1 & b_0 \end{pmatrix}.$$

ב-f השורות הראשונות יש את המקדמים של באופן הבא:

שורה הראשונה מתחילים מהמקום הראשון עם a_n , בעמודה שלאחריה a_{n-1} , וכן הלאה עד a_0 . בפולינום f יש n איברים ולכן בסה שורה הראשונה מתחילים מהמקום הראשון עם a_n בעמודה שלאחריה a_n וכן הלאה עד a_n העמודות הראשונות. נשארו a_n עמודות אותן נאכלס עם אפסים.

בשורה השניה נבצע את אותו הדבר עם שינוי קטן: a_n יזוז אחד ימינה כלומר נתחיל את האיכלוס של התאים מהעמודה השניה, ואת העמודה הראשונה נאכלס באפס. ובאופן הזה נמלא את שורות המטריצה כשכל פעם מתחילים מהעמודה הבאה, עד השורה הm שבה יהיו בהתחלה m אפסים ובסוף n איברי n

את העמודה הראשונה נאכלס עם g_m , את העונה האחרונות עם איברי הפולינום g_m . בשורה הm+1 את העמודה האחרונות נאכלס עם m+1 נתחיל בעמודה השניה העמודה השניה עם g_{m-1} , וכך נמשיך עד העמודה הm, ואת שאר העמודה העמודה האשונה נאכלס באפס, ונמשיך באופן הזה כמו עם g_m ואת העמודה הראשונה נאכלס באפס, ונמשיך באופן הזה כמו עם g_m

נביא הגדרה נוספת כללית יותר.

יהיו Syl $_{n,m}\left(f,g\right)$ בהתאמה. באופן ממעלה ממעלה פולינומים ממעלה f,g

אם $\deg(f)>n$ אם $a_i=0$. $m+1\leq i\leq m+n$ אם אם b_{i-j} ו- $1\leq i\leq m$ אם אם a_{n+i-j} אווה ל $\deg(g)>m$ אם אם $\deg(g)>0$ אם אם $\deg(g)>0$ אם אם $\deg(g)>0$ אם אם אם או $\deg(g)>0$

: דוגמא

$$.g\left(x\right)=b_{2}x^{2}+b_{1}x+b_{0}$$
 , $f\left(x\right)=a_{3}x^{3}+a_{2}x^{2}+a_{1}x+a_{0}$ נגדיר

במקרה זה m=2 ולכן, ולכן

$$\mathrm{Syl}_{2,3}\left(f,g\right) = \begin{pmatrix} a_3 & a_2 & a_1 & a_0 & 0 \\ 0 & a_3 & a_2 & a_1 & a_0 \\ b_2 & b_1 & b_0 & 0 & 0 \\ 0 & b_2 & b_1 & b_0 & 0 \\ 0 & 0 & b_2 & b_1 & b_0 \end{pmatrix}.$$

הבחנה 1.3

. אם אחד הפולינומים f או g, ממעלה g אז g או אם אחד הפולינומים או אם אחד הפולינומים

הגדרה 1.4 הגדרת הרזולטנט

 $n,m\in\mathbb{N}$ יהיו שני פולינומים F יהיו $f\left(x
ight),g\left(x
ight)$ ממעלה מעל בהתאמה n,m בהתאמה $f\left(x
ight),g\left(x
ight)$

נגדיר את הרזולטנט שלהם

$$n=m=0$$
 אם $R\left(f,g
ight) =a_{0}b_{0}$

בכל מקרה אחר

$$R\left(f,g\right)=\det\left(\operatorname{Syl}_{n,m}\left(f,g\right)\right)\,.$$

הערה 1.5

n,m לפי המעלה קטנה או שווה ל-1.2, הגדרה 1.4 עדין תקפה לכל שני פולינומים ממעלה קטנה או שווה ל-

 $R_{n,m}\left(f,g
ight)$, את ע"י מפורשת נציין את נמשיך להשתמש בסימון את שנרצה שנרצה שנרצה להתייחס למימד בצורה בסימון את ע"י, או במקרים שנרצה להתייחס למימד בצורה מפורשת נציין את ע"י

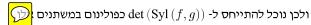
הבחנה 1.6

 $R_{n,m}\left(f,g
ight)=0$ נבחין שבמקרה שגם $\deg\left(f
ight)=1$ נתם $\deg\left(f
ight)<0$ נבחין שבמקרה שגם לכן $\deg\left(f
ight)<0$ נבחין שבמקרה שגם אב

הערה 1.7

 $.F=K\left(a_0,\ldots,a_n,b_0,\ldots,b_n
ight)$ ונסמן $a_0,\ldots,a_n,b_0,\ldots,b_n$ עבור שני פולינומים A_0,\ldots,A_n . נוסיף לשדה A_0,\ldots,A_n את המשתנים A_0,\ldots,A_n את המשתנים A_0,\ldots,A_n או A_0,\ldots,A_n אם נסמן A_0,\ldots,A_n ווסמן A_0,\ldots,A_n או A_0,\ldots,A_n או A_0,\ldots,A_n אם נסמן A_0,\ldots,A_n ונסמן A_0,\ldots,A

 $.a_0, \ldots, a_n, b_0, \ldots, b_n$ במשתנים מעל השדה בולינום כלומר פולינום של היבר של $\operatorname{det}\left(\operatorname{Syl}\left(f,g\right)\right)$

1.7 מכאן ולהבא, כשנזכיר את השדה F, כוונתנו ל-F כפי שהיא מוגדרת בהערה

דוגמא:

עבור סילבסטר אל מטריצת את הדטרמיננטה אל $g\left(x
ight)=b_{1}x+b_{0}$ - ו $f\left(x
ight)=a_{2}x^{2}+a_{1}x+a_{0}$ עבור

$$\begin{split} R\left(f,g\right) &= \det\left(\mathrm{Syl}_{2,1}\left(f,g\right)\right) \\ &= \det\left(\begin{array}{ccc} a_2 & a_1 & a_0 \\ b_1 & b_0 & 0 \\ 0 & b_1 & b_0 \end{array}\right) = a_0b_1^2 + a_2b_0^2 - b_0a_1b_1 \,. \end{split}$$

K מעל השדה a_2,a_1,a_0,b_1b_0 מעל השדה בלתי משתנים ב5 משתנים פולינום השדה קיבלנו איבר בשדה פולינום ב

משפט 1.8

f .F פולינומים מעל שדה $f\left(x
ight)=\sum_{i=0}^{n}a_{i}x^{i}$ ו- ו $g\left(x
ight)=\sum_{i=0}^{m}b_{j}x^{j}$ יהיו

המעלה $a_n \dots b_0$ המעלה היא m, ועבור $a_n \dots a_0$, כאשר עבור a_i, b_i המעלה שלמים שלמים שלמים שלמים פולינום הומוגני עם מקדמים המקדמים המקדמים הומוגני עם מקדמים המעלה היא המעלה היא היא n

הוכחה

הוכחה זו מתבססת על הגדרת הדטרמיננטה לפי תמורות.

, $\sigma \in S_{n+m}$ ונבחר ונבחר הנתון בסכום הנתון באיבר כלשהוא א נתבונן האיבר החדר האיבר מסדר מטריצה מסדר אורה האיברי המטריצה באיבר המטריצה באיוק פעם אחת. מתקבל ע"י כפל בין איברי המטריצה כך שכל שורה וכל עמודה מופיעה בדיוק פעם אחת.

כלומר עבור σ_{i_2,j_2} ו- σ_{i_2,j_2} אם σ_{i_1,j_1} אז σ_{i_2,j_2} לכל ו σ_{i_1,j_2} עם σ_{i_2,j_2} ו ו σ_{i_2,j_2} ולכן בסה"כ מספר האיברים במכפלה הינו (או העמודות), וזה בדיוק σ_{i_2,j_2}

לפי הגדרה 1.2, מ-m השורות מקבלים מקדמים מקדמים של הפולינום f(x) ומ-n השורות מקבלים מקדמים מהפולינום לפי הגדרה m מיברי מקבלים מקדמים מהיברי g(x) ו n מאיברי n ו n מאיברי n מאיברי n וו n מאיברי n מאיברי n וו n וו n מאיברי n וו n מאיברי n וו n מאיברי n וו n וו n מאיברי n וו n וו n מאיברי n וו n וו

טענה 1.9

 $\cdot F$ פולינומים מעל שדה f,g

$$R_{n,m}(f,g) = (-1)^{nm} R_{m,n}(g,f)$$
 (1.1).

הוכחה

:נפתח בדיון אינטואיטיבי

. Syl (g,f) ל- Syl (f,g) ל (g,f) ל לאבור מ(g,f) ל לאבור מיונע שורות המטריצה, ולכן נבדוק מה יהיה המחיר לעבור מיונע מיינע שורות נדרש השורות בין שורות המטריצה מחליפה את הסימן של הדטרמיננטה, ולכן נרצה לבדוק כמה החלפות בין השורות נדרש ע"מ להפוך בין f,g וזה יהיה הסימן המבוקש.

נעבור להוכחה.

: ההחלפה בין השורות תיעשה באופן הבא

את השורה הראשונה נעביר להיות בשורה השניה, את השניה לשלישית, וכן הלאה עד האחרונה. את האחרונה נעביר להיות השורה הראשונה.

בכתיב תמורות נקבל את המחזור

$$(r_1r_2\dots r_mr_{m+1}\dots r_{n+m})\ .$$

m בא תהיה m פעמים. כך נקבל שהשורה הראשונה (של המטריצה המקורית) היואז m השורות הראשונות" (מספר m השורות האחרונות", והשורה הm (של המטריצה מקורית) תהיה בשורה הראשונה כלומר m תיהיה בm השורות הראשונות" (מספר השורות הוא m).

l=n+m-1 הוא באורך וכל מחזור כזה הוא ממסגרת ממסגרת טענה או חורגת מענה וו הוא l-1 הוא באורך הוא מחזור כזה הוא מחזורים לבע l הוא נבצע l הוא לl בסה"כ נקבל שהסימן הוא לl ולכן בסה"כ נקבל שהסימן הוא

$$\left[\left(-1 \right)^{(m+n-1)} \right]^n = \left(-1 \right)^{(nm+n^2-n)} = \left(-1 \right)^{nm} \; .$$

השוויון האחרות מתקיים כיון ש- $n = n + n + n^2 - n$ השוויון האחרות מספר היו ווגי ש- $n = n + n^2 - n$ ווגי, ולכן $n = n + n + n^2 - n$ ווגי, ולקים את אותה זוגיות.

פרק 2.

הרזולטנט

תחילה נציג כמה מוסכמות לפרק זה.

.(1.7 השדה שהוגדר בהערה השדה
$$F$$
) ווי פולינומים $f\left(x
ight)=\sum_{i=0}^{n}a_{i}x^{i}$ ווי $g\left(x
ight)=\sum_{j=0}^{m}b_{j}x^{j}.1$

g -ו - ו- g מכיל את כל השורשים של f ו- g הוא שדה הפיצול של f מכיל את כל השורשים של f ו- g הם השורשים של g הם השורשים g הם הש

משפט 2.1 משפט הרזולטנט

 $\cdot F$ פולינומים מעל שדה f,g יהיו

$$R\left(f,g
ight)=a_{0}^{m}$$
 , $n>0$ ז $m=0$ אם

$$.R\left(f,g
ight) =b_{0}^{n}$$
 אם $n=0$ אם $n=0$

$$R\left(f,g
ight)=a_{0}b_{0}$$
 , $m=n=0$ אם

$$n, m > 0$$
 אם

$$R_{n,m}(f,g) = a_n^m b_m^n \prod_{i=1}^n \prod_{j=1}^m \left(\xi_i - \eta_j \right) . (2.1)$$

דוגמא

$$f\left(x\right)=x\left(x^{2}-4\right)=x\left(x+2\right)\left(x-2\right)=x^{3}-4x$$

$$g(x) = (x+1)(x-3) = x^2 - 2x - 3$$

-1,3 הם g השורשים של 0,2,-2 הם f הם כי השורשים לבחין כי השורשים של

נסמן

$$\xi_1 = 0, \, \xi_2 = 2, \, \xi_3 = -2, \, \eta_1 = -1, \, \eta_2 = 3$$

 $.a_{n}^{m}=1^{2}\,,b_{m}^{n}=1^{3}$ נציב במשוואה (2.1) כאשר

$$((0-(-1))(0-3))((2-(-1))(2-3))((-2-(-1))(-2-3))=45$$

קבלנו ש-

$$R(f,g) = 45$$

 $\mathrm{Syl}\left(f,g
ight)$ את 1.1 הגדרה לפי לפי

$$R\left(f,g\right) = \begin{vmatrix} 1 & 0 & -4 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & -4 & 0 \\ 1 & -2 & -3 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -2 & -3 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -2 & -3 \end{vmatrix}$$

נבחין שמהשורה הראשונה תמיד נבחר את העמודה הראשונה או השלישית אחרת המכפלה תתאפס. ומאותו הטעם מהשורה החמישית נבחר את האיבר החמישי ולכן התמורות יהיו מהצורה

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 1 & & & 5 \end{pmatrix} \text{ or } \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 3 & & & 5 \end{pmatrix}$$

ביתר דיוק נקבל את התמורות הבאות:

$$\underbrace{\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \end{pmatrix}}_{\operatorname{sgn}(\sigma)=1}, \underbrace{\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 1 & 4 & 3 & 2 & 5 \end{pmatrix}}_{\operatorname{sgn}(\sigma)=1}, \underbrace{\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 1 & 4 & 2 & 3 & 5 \end{pmatrix}}_{\operatorname{sgn}(\sigma)=1}, \underbrace{\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 3 & 2 & 1 & 4 & 5 \end{pmatrix}}_{\operatorname{sgn}(\sigma)=-1}, \underbrace{\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 3 & 4 & 1 & 2 & 5 \end{pmatrix}}_{\operatorname{sgn}(\sigma)=1}.$$

"את הסימן רשמנו מתחת להמנרה". לאחר חישוב של המכפלות ה

$$(-27) - (-36) + (48) - (-36) + (-48) = 45$$

כלומר במקרה זה מתקיים משפט 2.1.

. כדי להוכיח את משפט 2.1, נוכיח תחילה שהוא שקול למשפט הבא

2.2 משפט

 $\cdot F$ פולינומים מעל שדה f,gיהיו

$$R(f,g) = a_n^m \prod_{i=1}^n g(\xi_i)$$
.I

$$.R\left(f,g\right) =\left(-1\right) ^{nm}b_{m}^{n}\prod_{j=1}^{m}f\left(\eta _{j}\right) .\text{II}$$

הוכחת משפט 2.2

טענה או גורמים לינאריים את כמעט או נובעת לפי זה ניתן האלגברה לפי היסודי של האלגברה לפי או נובעת כמעט ישירות מהמשפט היסודי של האלגברה כי לפי זה ניתן לרשום את או המשפט היסודי של האלגברה בי לפי זה ניתן לרשום את המשפט היסודי של האלגברה בי לפי זה ניתן לרשום את המשפט היסודי של האלגברה בי לפי זה ניתן לרשום את המשפט היסודי של האלגברה בי לפי זה ניתן לרשום את המשפט היסודי של האלגברה בי לפי זה ניתן לרשום את המשפט היסודי של האלגברה בי לפי זה ניתן לרשום את המשפט היסודי של האלגברה בי לפי זה ניתן לרשום את המשפט היסודי של האלגברה בי לפי זה ניתן לרשום את המשפט היסודי של האלגברה בי לפי זה ניתן לרשום את המשפט היסודי של האלגברה בי לפי זה ניתן לרשום את המשפט היסודי של האלגברה בי לפי זה ניתן לרשום את המשפט היסודי של האלגברה בי לפי זה ניתן לרשום את המשפט היסודי של האלגברה בי לפי זה בי ל .F

הוכחת I.

 \cdot נרשום את g כמכפלה של גורמים לינארים

$$g\left(x\right) = b_{m} \prod_{j=1}^{m} \left(x - \eta_{j}\right) .$$

נציב gב $\xi_0 \dots \xi_n$ ונקבל

$$g\left(\xi_{i}\right)=b_{m}\prod_{i=1}^{m}\left(\xi_{i}-\eta_{j}\right).\ \left(\ast\right)$$

משרשור השווינות הבא נקבל את השוויון

$$a_{n}^{m}b_{m}^{n}\prod_{i=1}^{n}\prod_{j=1}^{m}\left(\xi_{i}-\eta_{j}\right)=a_{n}^{m}\prod_{i=1}^{n}b_{m}\prod_{j=1}^{m}\left(\xi_{i}-\eta_{j}\right)$$

$$\operatorname{hen}_{n}\left(\xi_{i}-\eta_{j}\right)=\left[a_{n}^{m}\prod_{i=1}^{n}g\left(\xi_{i}\right)\right].$$

הוכחת II

תחילה נבחין שע"י הוצאת -1מהביטוי עם נבחין עת"י הוצאת חחילה נבחין שע"י הוצאת חחילה החויון

$$a_{n}^{m}b_{m}^{n}\prod_{i=1}^{n}\prod_{j=1}^{m}\left(\xi_{i}-\eta_{j}\right)=\left(-1\right)^{nm}b_{m}^{n}a_{n}^{m}\prod_{j=1}^{m}\prod_{i=1}^{n}\left(\eta_{j}-\xi_{i}\right)\,.$$

מכאן נוכל להמשיך כמו בהוכחה של f נרשום את בהוכחה של בהוכחה של גורמים לינאריים

$$f\left(x\right) = a_n \prod_{i=1}^{n} \left(x - \xi_i\right) \, .$$

 $\eta_0 \dots \eta_m$ נציב

$$f\left(\eta_{j}\right) = a_{n} \prod_{i=1}^{n} \left(\eta_{j} - \xi_{i}\right) . \ (**)$$

ולכן שוב משרשור השוויונות הבא נקבל

$$a_{n}^{m}b_{m}^{n}\prod_{i=1}^{n}\prod_{j=1}^{m}\left(\xi_{i}-\eta_{j}\right)=\left(-1\right)^{nm}b_{m}^{n}a_{n}^{m}\prod_{j=1}^{m}\prod_{i=1}^{n}\left(\eta_{j}-\xi_{i}\right)$$

$$=\left(-1\right)^{nm}b_{m}^{n}\prod_{j=1}^{m}a_{n}\prod_{i=1}^{n}\left(\eta_{j}-\xi_{i}\right)$$

$$here \left(**\right)=\boxed{\left(-1\right)^{nm}b_{m}^{n}\prod_{j=1}^{m}f\left(\eta_{j}\right)}.$$

כנדרש.

. נעבור עכשיו להוכחת משפטים 2.1 ו 2.2, תחילה נוכיח שתי טענות עזר שנצטרך להם בהוכחה.

טענה עזר 2.3

. $\deg\left(h
ight) \leq n-m$ פולינום כך שh ויהי ויהי שמתקיים בהתאמה מעלה בהתאמה ממעלה m,nבהתאמה פולינום מתקיים מתקיים

$$R(f + hg, g) = R(f, g).$$

מתקיים $\deg\left(h
ight)\leq m-n$ כך ש $n\leq m$ מתקיים באופן סימטרי אם

$$R\left(f,g+hf\right) = R\left(f,g\right) \ .$$

<u>הוכחה</u>

k=n-m ההוכחה באינדוקציה על המעלה של h, נניח ש $k\leq n-m$ ונסמן ונסמן $k\leq n-m$, נוכל להניח ללא הגבלת כלליות ע"י הגדרת לכל שאר החזקות.

 $h_{\varrho}x^{\varrho}$ עבור מתקיים הוא ובפרט הוא עם עם עם יחיד יחיד עבור עם עבור עבור תחילה נוכיח עם אחילה עם עבור יחיד עבור עבור עם יחיד

מכיון שn < n, לפי הגדרת מטריצת לפי לפי

$$\begin{pmatrix} a_n + cb_{n-\rho} & a_{n-1} + cb_{n-\rho-1} & a_{n-2} + cb_{n-\rho-2} & \dots & 0 & 0 & 0 \\ 0 & a_n + cb_{n-\rho} & a_{n-1} + cb_{n-1} & \dots & 0 & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \dots & a_1 + cb_1 & a_0 + cb_0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \dots & a_2 + cb_2 & a_1 + cb_1 & a_0 + cb_0 \\ b_m & b_{m-1} & b_{m-2} & \dots & 0 & 0 & 0 \\ 0 & b_m & b_{m-1} & \dots & 0 & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \dots & b_1 & b_0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \dots & b_2 & b_1 & b_0 \end{pmatrix} = R\left(f + (cx^{\rho})g, g\right)$$

השורות השורות מוכפלת ב $\,c$ עם אחת השורות האחרות האחרות האחרות האחרות האחרות האחרות האחרות האחרות מוכפלת ב $\,c$ עם אחת השורות האחרונות.

במילים אחרות ניתן לעבור מ $\mathrm{Syl}\left(f,g
ight)$ ל כעולות של הוספת אחרות של הוספת אחרות אחרות אחרות על שורות אחרות על שורות אחרות ניתן לעבור מ $(n-\rho-i>m)$ לכל לכל שורות לשורה אחרת במטריצה לינארית של שורות לשורה אחרת במטריצה לשנה את הדטרמיננטה לכן

$$R(f + (cx^{\rho})g, g) = R(f, g)$$

עתה נשלים את ההוכחה למקרה הכללי.

k-1 נניח שהטענה נכונה עבור פולינום ממעלה k-1 ונוכיח אותה עבור פולינום ממעלה

: צעד האינדוקציה

$$\begin{split} \boxed{R\left(f + hg, g\right)} &= \det \left(\operatorname{Syl} \left(f + \left(\sum_{l=1}^k h_l x^l \right) g, g \right) \right) \\ &= \det \left(\operatorname{Syl} \left(f + \left(\sum_{l=1}^{k-1} h_l x^l \right) g + \left(h_k x^k \right) g, g \right) \right) \\ &\text{step induction} &= \det \left(\operatorname{Syl} \left(f + \left(h_k x^k \right) g, g \right) \right) \\ &\text{case model} &= \det \left(\operatorname{Syl} \left(f, g \right) \right) \\ &= \boxed{R\left(f, g \right)} \end{aligned}$$

כנדרש.

. המקרה השני (f,g+hf)R $=R\left(f,g
ight)$ מתקבל באותו

טענת עזר 2.4

אז $\deg(g) \le k \le m$ אם. I

$$R_{n,m}\left(f,g\right) =a_{n}^{m-k}R_{n,k}\left(f,g\right) \, .$$

זא $\deg(f) \le k \le n$ אם .II

$$R_{n,m}\left(f,g\right)=\left(-1\right)^{(n-k)m}b_{m}^{n-k}R_{k,m}\left(f,g\right)\,.$$

הוכחה

ההוכחה מתבססת על כך שאם המקדם של החזקה הגבוהה ביותר הוא 0 אז התת מטריצת המתקבלת ע"י מחיקת השורה הראשונה והעמודה הראשונה היא מטריצת סילבסטר.

הוכחת I.

נניח ש $\,b_m=0$. אז

$$\mathrm{Syl}\left(f,g\right) = \begin{pmatrix} a_n & a_{n-1} & a_{n-2} & \dots & 0 & 0 & 0 \\ 0 & a_n & a_{n-1} & \dots & 0 & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & & \vdots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \dots & a_1 & a_0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \dots & a_2 & a_1 & a_0 \\ 0 & b_{m-1} & b_{m-2} & \dots & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & b_{m-1} & \dots & 0 & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & & \vdots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \dots & b_1 & b_0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \dots & b_2 & b_1 & b_0 \end{pmatrix}.$$

ניתםן להבחין שאם נמחק את השורה הראשונה והעמודה הראשונה נקבל את המטריצה

$$\mathrm{Syl}\left(f,\hat{g}\right) = \begin{pmatrix} a_n & a_{n-1} & a_{n-2} & \dots & 0 & 0 & 0 \\ 0 & a_n & a_{n-1} & \dots & 0 & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & & \vdots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \dots & a_1 & a_0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \dots & a_2 & a_1 & a_0 \\ b_{m-1} & b_{m-2} & b_{m-3} & \dots & 0 & 0 & 0 \\ 0 & b_{m-1} & b_{m-2} & \dots & 0 & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & & \vdots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \dots & b_1 & b_0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \dots & b_2 & b_1 & b_0 \end{pmatrix}.$$

הראשונה העמודה העמודה את הדטרמיננטה ($\hat{g}\left(x
ight)=g\left(x
ight)$, שכיון ש $\hat{g}\left(x
ight)=\sum_{j=0}^{m-1}b_{j}x^{j}$ לכן אם נפתח את הדטרמיננטה ($\hat{g}\left(x
ight)=\sum_{j=0}^{m-1}b_{j}x^{j}$ נקבל:

$$\boxed{R\left(f,g\right) = a_{n}R_{n,m}\left(f,\hat{g}\right) = \boxed{a_{n}R_{n,m-1}\left(f,g\right)}}.$$

אז $r \leq i < m$ -באופן כללי אם $b_i = 0$ עבור כל

$$\begin{split} R\left(f,g\right) &= a_n R_{n,m-1}\left(f,g\right) \\ &= a_n a_n R_{n,m-2}\left(f,g\right) \\ &= \left(\underbrace{a_n a_n \dots a_n}_{r \text{ times}}\right) R_{n,m-r}\left(f,g\right) \\ &= a_n^r R_{n,m-r}\left(f,g\right) \end{split}$$

. נסמן $R\left(f,g
ight)=a_{n}^{m-k}R_{n,k}\left(f,g
ight)$ נסמן m-r=k נסמן

הוכחת II.

לפי 1.9

$$R\left(f,g\right)=\left(-1\right)^{nm}R_{m,n}\left(g,f\right)$$

נקבל $\deg\left(f\right) < k < n$ נקבל I לפי

$$\left(-1\right)^{nm}R_{m,n}\left(g,f\right)=\left(-1\right)^{nm}b_{m}^{n-k}R_{m,k}\left(g,f\right)\,.$$

1.9 שוב לפי משוואה

$$R_{m,k}\left(g,f\right)=\left(-1\right)^{km}R_{k,m}\left(f,g\right)$$

נציב ונקבל

$$\begin{split} \left(-1\right)^{nm}R_{m,n}\left(g,f\right) &= \left(-1\right)^{nm}b_{m}^{n-k}\left(-1\right)^{km}R_{k,m}\left(f,g\right) \\ &= \left(-1\right)^{m(n+k)}b_{m}^{n-k}R_{k,m}\left(f,g\right) \;. \end{split}$$

ומכיון של אחר כל השוויונות חולקים אותה חולקים אחר כל השוויונות ומכיון של אחר וומכיון של חולקים אותה חולקים אות חולקים אותה חולקים אותה חולקים אותה חולקים אותה ח

$$\boxed{R\left(f,g\right)=\left(-1\right)^{m(n-k)}b_{m}^{n-k}R_{k,m}\left(f,g\right)}$$

כנדרש.

הוכחת משפט 2.1

n+m המטריצה של הגודל על באינדוקציה באינדו

: בסיס האינדוקציה

. Syl (f,g) של ההגדרה לפי מתקיימת הטענה m=n=0

,1.3 עבור המקרה ווn=0ו וn=0

$$R(f,g) = b_0^n$$
.

n>0 בדומה עבור m=0

$$R\left(f,g\right) =a_{0}^{m}$$
 .

0 < m-n עתה נניח ש

לינאריים את fו- g כמכפלה של גורמים לינאריים לפי המוסכמות בראש הפרק והמשפט היסודי של האלגברה, נוכל לרשום את

$$f\left(x\right) = a_{n} \prod_{i=1}^{n}\left(x - \xi_{i}\right) \quad g\left(x\right) = b_{m} \prod_{j=1}^{m}\left(x - \eta_{j}\right) \, .$$

: הנחת האינדוקציה

n+m נניח שמשפט 2.1 נכון לכל מטריצה מטריצה נניח שמשפט

:1 מקרה

$$.0 < n = \deg\left(f\right) \le m = \deg\left(g\right)$$

-עם $\deg\left(r
ight)<\deg\left(f
ight)$ כך ש
 qרימים פולינומים qר- ו
 qר- קיימים פולינומים

$$g = qf + r$$
.

נבחין כי

$$\deg\left(g-r\right)=\deg\left(qf\right)$$

ולכן נקבל את השוויונות הבאים:

$$\deg\left(q\right)=\deg\left(qf\right)-\deg\left(f\right)=\deg\left(g-r\right)-n=m-n\,.$$

$$R\left(f,g\right)=R\left(f,g-qf\right)=R\left(f,r\right)\;.\ \ \, (*)$$

נחלק שוב את המקרים.

r
eq 0 מקרה א

 $.k=\deg\left(r
ight)\geq0$ נסמן

,2.4 מהנחת האינדוקציה וטענת עזר

$$R_{n,m}\left(f,r\right) \overset{2.5}{\cong} a_{n}^{m-k} R_{n,k}\left(f,r\right) \overset{\text{base induction}}{\cong} a_{n}^{k} \prod_{i=1}^{n} r\left(\xi_{i}\right) = a_{n}^{m} \prod_{i=1}^{n} g\left(\xi_{i}\right) \quad (**)$$

ולכן ,f אם שורשים ל ξ_i ע מכך מכך נובע אחרות האחרות כאשר כאשר השוויון האחרות ו

$$\boxed{g\left(\xi_{i}\right)} = \underbrace{q\left(\xi_{i}\right)f\left(\xi_{i}\right)}_{=0} + r\left(\xi_{i}\right) = \boxed{r\left(\xi_{i}\right)}.$$

מ (*) ו- (**) נקבל את הנדרש.

.r=0 . מקרה ב

Хĩ

$$g = fq$$
.

מכיון שהנחנו ש-n>0 מתקיים

$$R\left(f,r\right) =R\left(f,0\right) =0$$

על פי מה שהוכחנו לעיל.

ולכן

$$R\left(f,g\right) =0\,.$$

מכפלת שמכפלת f מכאן את g את ק η_j ו ל ξ_i קיימים שני בנוסחה של הם גם שורשים של הם השורשים של f הם השורשים שני כיון שf מתאפסת, השורשים של הם השוויון הנדרש.

מקרה 2.

 $.m = \deg\left(g\right) < n = \deg\left(f\right)$

-כך שכ $\deg\left(r
ight) < m$ כם במקרה הקודם קיימים q ו q כק ש

$$f = gq + r$$

ומאותם נימוקים כמו במקרה הקודם

$$R\left(f,g\right)=R\left(f-gq,g\right)=R\left(r,g\right)\,.\quad\left(***\right)$$

ופה נחלק שוב את המקרים

 $r \neq 0$ מקרה מקרה

נסמן עזר אינדוקציה ומתנת אור למחנחת נסמן , $k=\deg\left(r
ight)\geq0$

$$\begin{split} \boxed{R_{n,m}\left(r,g\right)} &= \left(-1\right)^{(n-k)m}b_m^{n-k}R_{k,m}\left(r,g\right) \quad (****) \end{split}$$
 (base induction) =
$$= \left(\left(-1\right)^{(n-k)m}b_m^{n-k}\right)\left(\left(-1\right)^{km}b_m^k\prod_{j=1}^mr\left(\eta_j\right)\right) \\ &= \left(-1\right)^{nm}b_m^n\prod_{j=1}^mr\left(\eta_j\right) \\ &= \boxed{\left(-1\right)^{nm}b_m^n\prod_{j=1}^mf\left(\eta_j\right),} \end{split}$$

כאשר השוויון האחרון נובע מכך ש η_j ש מכך מה שלוויון האחרון נובע מכך כאשר כאשר מיטוויון האחרון נובע

$$f\left(\eta_{j}\right) = \underbrace{g\left(\eta_{j}\right)q\left(\eta_{j}\right)}_{=0} + r\left(\eta_{j}\right)$$

מ (***) ו (***) נקבל את הנדרש.

מקרה ב.

, r = 0

דומה מאוד לאותו מקרה בהוכחה הקודמת

$$R\left(r,g\right) =R\left(0,g\right) =0\text{ .}$$

לכן

$$R_{n,m}\left(0,g\right) =0$$

. כיון ש- השורשים של g הם שורשים של g הם שורשים של נסיק כמקודם שמכפלה הגורמים (2.1) מתאפסת ונקבל את השוויון.

פרק 3.

תוצאות ממשפט הרזולטנט

בפרק זה נמשיך עם המוסכמות שבתחילת פרק 2.

<u>טענה 3.1</u>

 $A_{1}\left(f,g
ight) =0$ יש שורש משותף אם ורק אם f,g אזי ל-f,g יש אויי פולינומים מעל שדה f,g יאיי ל-

הוכחה

2.1 לפי משפט

$$R\left(f,g\right)=0\Longleftrightarrow a_{n}^{m}b_{m}^{n}\prod_{i=1}^{n}\prod_{j=1}^{m}\left(\xi_{i}-\eta_{j}\right)=0\,.$$

. וזה מתקיים אם ורק אם קיימים ξ_i ו- η_j כך ש $\eta_i=\xi_i$, כלומר אם ורק אם לf ו- g יש שורש משותף.

3.2 טענה

 $R\left(f,g
ight)=0$ יש ורק אם ורק אם גורם משותף אזי ל- f,g אזי ל- F מולינומים מעל שדה אזי ל- f

הוכחה

צד אחד

 $.R\left(f,g
ight) =0$ אם לf,gיש גורם משותף אז ל

. אם ל-f,g יש גורם משותף, אז יש להם שורש משותף בשדה הפיצול של f, וממשפט 2.1 נקבל את הטענה. f

.או לfו g יש גורם משותף $R\left(f,g
ight) =0\Longrightarrow$

אם g -ו הוא גורם משותף של f ו- g ומכאן f שנסמן g, אז x-lpha הוא גורם משותף של f ו- g ומכאן R (f,g)=0 מטענה.

לצורך המשפט הבא נזכיר מהו מימד של מטריצה.

מנמד של מטריצה הוא המימד שנפרס ע"י וקטורי השורות או העמודות של המטריצה. ונציין שבמקרה ושהשורות תלויות לינארית, קימד של המטריצה קטן מהגודל של המטריצה.

משפט 3.3

 $\cdot F$ פולינומים בשדה f,q

 $n+m-\deg(h)$ הוא $\mathrm{Syl}\,(f,g)$ המימד של המימד של המימד המירבי של $\mathrm{Syl}\,(f,g)$ הוא המחלק המשותף המירבי של $\mathrm{Syl}\,(f,g)$ הוא $\mathrm{Syl}\,(f,g)$ הוא המימד של המעלה של המעלה של המימד של דורס של המעלה של המימד של דורס של המימד של דורס של המימד של דורס של המימד של דורס של דור

<u>הערה:</u> מכיון שגודל המימד של מטריצה וגודל המימד של המשלים תלויים אחד בשני, לפעמיים נתייחס רק לגודל של אחד מהם כשהכוונה לשניהם.

הוכחה

לפני שנכנסים לגוף ההוכחה נציין:

- . החלפה בין שורות המטריצה לא משנה את המימד שנפרש ע"י וקטורי השורות (או העמודות) של המטריצה. (1)
- ל Syl (f,g) כך ש- qg+r כן עבור מ- qg+r ע"י פועלות של הוספת קומבינציה לינארית של שורות לשורה אחרת במטריצה. ולכן המימד Syl $(f+(-qg),g)=\mathrm{Syl}(r,g)$ שלהם שווה.

רעיון ההוכחה:

נמצא את h לפי הדליד יתים של אוקלידס, ותוך כדי התהליך נקטין את גודל המטריצות ונוכיח שהמימד של המשלים של המטריצות המתקבלות לא מע(f,g) וכפי שנראה בהוכחה עצמה) נמצא את המימד של המשלים של (f,g).

נחלק את ההוכחה לשלבים כדי להקל על הקורא להבין את ההוכחה.

שלב 1.

-קיים $k = \deg(r) < m$ עם r -ן קיים q פך ש

$$f = qg + r$$
.

מאידך,

$$\deg\left(q\right) = \deg\left(qg\right) - \deg\left(g\right) = n - m$$

 $\mathrm{.Syl}_{n,m}\left(r,g\right)$ שווה למימד של $\mathrm{Syl}_{n,m}\left(f,g\right)$ המימד של לפי לכן לכן לכן על משפט 2.3, מתקיים תנאי

שלב 2

 $ext{Syl}_{n,m}\left(r,g
ight)$ ונתבונן ב $\sup_{l=0}^{n}v_{l}x^{l}$ יש איר rיש של- אפסים ולכן בחצונת אפסים ולכן העבונן ב $\sup_{n,m}\left(r,g
ight)$ ונתבונן ב

בעמודה הראשונה של רק איבר יחיד b_m , לכן וקטור זה שייך למימד שנפרש ע"י וקטורי העמודות, ולכן מחיקת העמודה הראשונה והשורה הראשונה שבה יש את האיבר שאינו אפס בעמודה הראשונה) לא תשפיע על המימד של המשלים.

נובע מכך שהמימד של המשלים של $\mathrm{Syl}_{n-1,m}\left(r,g
ight)$ שווים, כאשר $\mathrm{Syl}_{n-1,m}\left(r,g
ight)$ היא המטריצה שהתקבלה אחרי המחיקה של השורה והעמודה המתאימה.

שלב 3

נחזור שוב על שלב 2 (במקרה ש n-k>1), על המטריצה ($\mathrm{Syl}_{k,m}\left(r,g\right)$, וכך נמשיך עד שנקבל את המטריצה (n-k>1), על המטריצה נחזור שוב על שלב 2 המימד של המשלים של המטריצות המתקבלות ע"י מחיקה העמודה והשורה המתאימות לא משתנה.

:סיכום ביניים

gב ב f אווים, כאשר r הוא השארית של החלוקה של $\mathrm{Syl}_{n,m}\left(r,g
ight)$ ו $\mathrm{Syl}_{n,m}\left(r,g
ight)$, $\mathrm{Syl}_{n,m}\left(f,g
ight)$ שווים, כאשר המשלימים של החלוקה של המימדים אווים, כאשר

שלב 4

. שווים $\mathrm{Syl}_{m|k}\left(g,r\right)$ ו $\mathrm{Syl}_{k,m}\left(r,g\right)$ שווים לפי (2) המימדים של

 $c_0 = rq_0 + r_0$ בצע את שלבים $q_0 + r_0$ ו- $k_0 = \deg\left(r_0
ight) < k \, r_0$, עם און את שלבים 1 על את שלבים 1 על און את את שלבים 1 על און את את שלבים 1 על 1 על את שלבי

עם $r_{d-2}=q_dr_{d-1}+r_d$ כך ש- r_d כך של אוקלידס) עד את האלגוריתים נבצע את כלומר נבצע את האלגוריתים של אוקלידס, נובע ש- $r_{d-1}=h$ מהאלגוריתים של אוקלידס, נובע ש- $r_{d-1}=h$

<u>שלב 5</u>

 $\operatorname{Syl}_{n,m}\left(f,g\right),\operatorname{Syl}_{k,m}\left(r,g\right),\operatorname{Syl}_{k_{0},k}\left(r_{0},r\right),\operatorname{Syl}_{k_{1},k_{0}}\left(r_{1},r_{0}\right)...,\operatorname{Syl}_{k_{d-1},l}\left(0,h\right)$ משלבים 3 ו 2 המימדים של המשלימים של שונים שונים שונים שונים אינים שונים פריים אווים שונים שונים אינים אווים שונים פריים אווים שונים אווים שונים פריים אווים שונים פריים אווים שונים פריים שונים שונים שונים פריים שונים שונים שונים שונים פריים שונים שונים שונים פריים שונים שונים שונים שונים פריים שונים ש

שורות $Syl_{k_{d-1},l}\left(0,h\right)$ יש Syl $_{k_{d-1},l}\left(0,h\right)$ יש אורות סילבסטר למטריצה אורות של המשלים של Syl $_{k_{d-1},l}\left(0,h\right)$ לפי הגדרת מטריצת אפסים וd-1 שורות בת"ל, לכן המימד של המשלים של Syl $_{k_{d-1},l}\left(0,h\right)$ הוא אפסים וd-1

 $.n+m-\deg\left(h\right)$ הוא $\mathrm{Syl}_{n,m}\left(f,g\right)$ של שהמימד המכיח זה מוכיח

משפט 3.4

 $\cdot F$ פולינומים מעל שדה f,g

$$m+n$$
 וקטור שורה מדרגה $v=(lpha_{m-1},\ldots,lpha_0,eta_{n-1},\ldots,eta_0)$ יהי

מתקיים

$$v \operatorname{Syl}_{n m}(f, g) = 0$$

$$a_{m-1}x^{m-1}+\cdots+lpha_0x^0$$
 אם ורק אם $pf+qg=0$ כאשר $pf+qg=0$ כאשר ורק אם

הוכחה

 $\gamma = \upsilon \mathrm{Syl}_{n,m}\left(f,g
ight)$ נתבונן במכפלה

$$\gamma = (\alpha_{m-1}, \dots, \alpha_0, \beta_{n-1}, \dots, \beta_0) \begin{pmatrix} a_n & a_{n-1} & a_{n-2} & \dots & 0 & 0 & 0 \\ 0 & a_n & a_{n-1} & \dots & 0 & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \dots & a_1 & a_0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \dots & a_2 & a_1 & a_0 \\ b_m & b_{m-1} & b_{m-2} & \dots & 0 & 0 & 0 \\ 0 & b_m & b_{m-1} & \dots & 0 & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \dots & b_1 & b_0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \dots & b_2 & b_1 & b_0 \end{pmatrix}$$

$$= \left(\underbrace{\alpha_{m-1}a_n + \beta_{n-1}b_m}_{\gamma_1}, \underbrace{\alpha_{m-1}a_{n-1} + \alpha_{m-2}a_n + \beta_{n-1}b_{m-1} + \beta_{n-2}b_m}_{\gamma_2}, \dots, \underbrace{\alpha_0a_0 + \beta_0b_0}_{\gamma_{n+m}}\right)$$

הרכיב הj של γ מתקבל ע"י המכפלה

$$\gamma_j = (\alpha_{m-1}, \dots, \alpha_0, \beta_{n-1}, \dots, \beta_0) \begin{pmatrix} a_{n+1-j} \\ \vdots \\ a_{n+m-j} \\ b_{m+1-j} \\ \vdots \\ b_{n+m-j} \end{pmatrix} \,.$$

ולכן בסה"כ

$$\gamma_j = \sum_{i=1}^m \alpha_{m-i} a_{n+i-j} + \sum_{m+1}^{n+m} \beta_{n+m-i} b_{i-j} \,.$$

נוכיח ש-

$$pf + qg = \sum_{j} \gamma_{j} x^{j}$$

ובזה נסיים את ההוכחה.

נחקור את הביטוי

$$\gamma_{j} = \sum_{i=1}^{m} \alpha_{m-i} a_{n+i-j} + \sum_{i=m+1}^{n+m} \beta_{n+m-i} b_{i-j}$$

i=m-k לשם כך נחשב כל אחד מהמחוברים בנפרד. נבצע החלפת אינדקסים

$$\sum_{i=1}^{m} \alpha_{m-i} a_{n+i-j} = \sum_{k=0}^{m-1} \alpha_k a_{n+m-k-j} = \sum_{k=0}^{m} \alpha_k a_{n+m-k-j}$$

.($lpha_m=0$ ש מכך מכך (השוויון האחרון נובע מכך

i=m+n-k בדומה עבור הביטוי השני נבצע את ההחלפת בדומה עבור בדומה עבור הביטוי

$$\sum_{i=m+1}^{n+m} \beta_{n+m-i} b_{i-j} = \sum_{k=0}^{n-1} \beta_k b_{m+n-k-j} = \sum_{k=0}^{n} \beta_k b_{m+n-k-j}$$

.($eta_n=0$ ש מכך מכך אחרון והאחרון השוויון האחרון נובע

בסה"כ קבלנו

$$\gamma_j = \sum_{k=0}^m \alpha_k a_{n+m-k-j} + \sum_{k=0}^n \beta_k b_{m+n-k-j}$$

 $0 \leq l \leq n+m$ נבצע החלפת אינדקסים j = m+n-lלכל הינדקסים מתקיים מתקיים

$$\sum_{k=0}^m \alpha_k a_{n+m-k-j} + \sum_{k=0}^n \beta_k b_{m+n-k-j} = \sum_{k=0}^m \alpha_k a_{l-k} + \sum_{k=0}^n \beta_k b_{l-k} \,.$$

אם א $\alpha_k=0 \; , \! k>l$ אם שלכל ,
 m>lאם אם אם , אם א

$$\sum_{k=0}^m \alpha_k a_{l-k} = \sum_{k=0}^l \alpha_k a_{l-k} \,.$$

לכן (deg (p) = m-1 כיס). אם m < l אם m < l אם א

$$\sum_{k=0}^m \alpha_k a_{l-k} = \sum_{k=0}^l \alpha_k a_{l-k} \,.$$

ובאותו אופן מתקיים

$$\sum_{k=0}^{n} \beta_k b_{l-k} = \sum_{k=0}^{l} \beta_k b_{l-k}$$

קבלנו ש

$$\gamma_{j} = \sum_{k=0}^{l} \alpha_{k} a_{l-k} + \sum_{k=0}^{l} \beta_{k} b_{l-k}$$
 (*)

עתה נחשב את המכפלה

$$\begin{split} \boxed{pf + qg} &= \sum_{\tau} \alpha_{\tau} x^{\tau} \sum_{k} a_{k} x^{k} + \sum_{\tau} \beta_{\tau} x^{\tau} \sum_{k} b_{k} x^{k} \\ &= \sum_{l} \sum_{k+\tau=l} \alpha_{\tau} a_{k} x^{l} + \sum_{l} \sum_{k+\tau=l} \beta_{\tau} b_{k} x^{l} \\ &= \sum_{l} \sum_{k=0}^{l} \alpha_{k} a_{l-k} x^{l} + \sum_{l} \sum_{k=0}^{l} \beta_{k} b_{l-k} x^{l} \\ &= \sum_{l} \left(\sum_{k=0}^{l} \alpha_{k} a_{l-k} + \sum_{k=0}^{l} \beta_{k} b_{l-k} \right) x^{l} \\ &= \left[\sum_{k} \gamma_{j} x^{k} \right] \end{split}$$

ואכן קבלנו את השוויון הנדרש.

בבליוגרפיה

- $[1].\ Macaulay, F.\ S.\ (1902), \ "Some\ Formulæ\ in\ Elimination", Proc.\ London\ Math.\ Soc., \ 35:\ 3-27, \ doi: 10.1112/plms/s1-35.1.3.$
- [2]. Bourbaki, N. (1998). "Algebra I: Chapters 1-3", 6.1 p. 65 (example), Hermann, Publishers in Arts and Sciences, Addison-Wesley..